Bok Muthɛ in nhiam in cɔal i̱

TUK CÄKÄ ƔƆAA

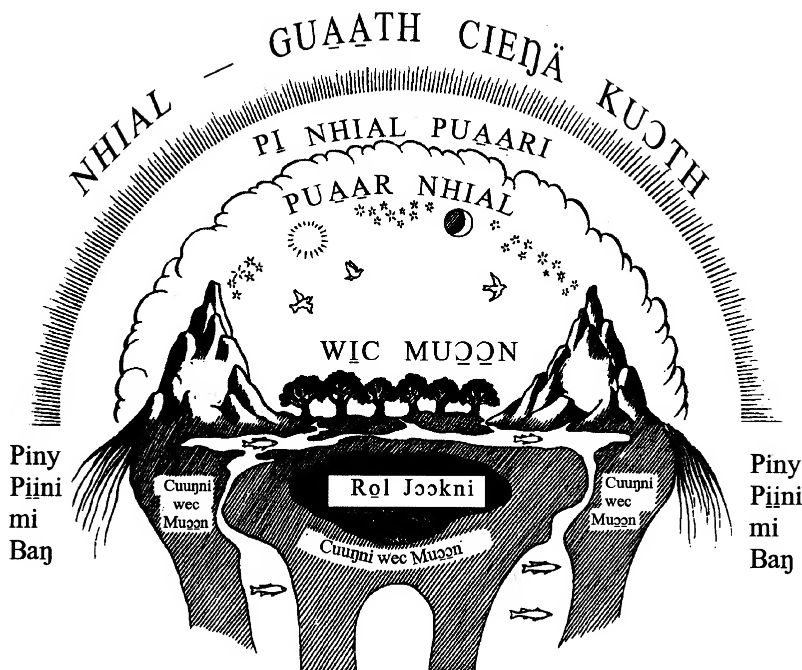
Ca̱k ŋɔaani diaal

1 1 Ni tukädɛ Kuoth cɛ Nhial kɛnɛ piny
cak. 2 Kä wi̱c muɔ̱ɔ̱n ɛ day, te ni
muth wi̱i̱ pi̱i̱ni tin kuɔ̱mkɛ gua̱th diaal, kä
yiëë Kuɔth te ni jɛn ɛ juät juät wi̱i̱ pi̱i̱ni.
3 Kä cu Kuoth wee i̱, "A ɤɔw tekɛ buay,"
kä cuɛ cua̱ buay. 4 Kä cu Kuoth buay nɛn
gɔaaɛ. Cuɛ buay kɛnɛ muth da̱a̱k. 5 Cuɛ
buay cɔl i̱ cäŋdäär, kä cuɛ muth cɔl i̱
wäär. Cuɛ cu tekɛ thiaŋ kɛnɛ runwaŋ, cuɛ
cua̱ cäŋ in jio̱l.

6 Kä cu Kuoth wee i̱, "A jɛ tekɛ dääk
ni däär pi̱i̱ni, bɛ kam pi̱i̱ni da̱a̱k kɛnɛ pi̱
tin ko̱ŋ." 7 Kä cu Kuoth ɛ lar ɛn ɤöö bi
pi̱ tekɛ dääk, kä cuɛ kam pi̱i̱ni pieny da̱a̱k
kɛnɛ pi̱ tin te nhial. Kä cuɛ cua̱ jɛn. 8 Cu
Kuoth dääk ɛmɔ cɔl i̱ Pua̱a̱r. Kä cuɛ tekɛ
thiaŋ kɛnɛ runwaŋ, cuɛ cua̱ cäŋ in rɛwdɛ.

9 Cu Kuoth wee i̱, "A pi̱ diaal tin te
piny puɔ̱rä matkɛ guäth kɛl, kä bi mun
mi kööt cu jɔɔc." Kä cuɛ cua̱ jɛn. 10 Cu
Kuoth mun in kööt cɔl i̱ Piny, kä cuɛ pi̱
diaal tin ca ruɔl guäth kɛl cɔl i̱ Bäpdiitni.
Cu Kuoth ɛ nɛn gɔaaɛ. 11 Kä cuɛ wee i̱,
"A wi̱c muɔ̱ɔ̱n ku do̱ny kɛ wal diaal,
juaac ti kuɛrkɛ dɛy ti gööl, kɛ jiɛn ti
kuɛrkɛ dɛy ti gööl kä te roŋkiɛn rɛydiɛn."
Kä cuɛ cua̱ jɛn. 12 Cu wi̱c muɔ̱ɔ̱n cu do̱ny
kɛ wal diaal, juaac tin kuɛrkɛ kuay ti gööl
kɛ jiɛn tin kuɛrkɛ dɛy ti gööl tin te
roŋkiɛn rɛydiɛn. Cu Kuoth ɛ lɛni nɛn
gɔaaɛ. 13 Kä cuɛ tekɛ thiaŋ kɛnɛ runwaŋ,
cuɛ cua̱ cäŋ in diɔ̱ɔ̱kdiɛn.

14 Kä cu Kuoth wee i̱, "A jɛ tekɛ ti
nööŋkɛ buay rɛy puɔ̱rä nhial tin ba ŋäc
ni cäŋdäär kä wäär, kä akɛ la nyuuthni ti
nyuɔthkɛ ciɛŋ runi, kɛ dääk ni̱ni kɛnɛ
dääk runi. 15 Kä akɛ la tin buɔy puɔ̱rä

Ca̱r ëë wal kɛ kui̱ wec muɔ̱ɔ̱n (1:6)

nhial kä mërkɛ wi̱c muɔ̱ɔ̱n." Kä cuɛ cua̱
jɛn. 16 Kä cu Kuoth buay buaay da̱ŋ rɛw
tin di̱t cu täth, cuɛ min di̱t ni buaydɛ täth
kɛ ɣöö bɛ la buay ca̱ŋda̱a̱r, kä cuɛ min
kuiy buaydɛ täth kɛ ɣöö bɛ la buay wa̱r
kɛnɛ ciɛr diaal. 17 Kä cuɛ kɛ la̱th puɔ̱rä
nhial kɛ ɣöö bikɛ wi̱c muɔ̱ɔ̱n riaw, 18 kä
bikɛ cäŋdäär cieŋ kɛnɛ wäär, kä bikɛ buay
da̱a̱k kɛnɛ muth. Kä cu Kuoth nɔmɔ nɛn
gɔaaɛ. 19 Kä cuɛ tekɛ thiaŋ kɛnɛ runwaŋ,
cuɛ cua̱ cäŋ in ŋuaandiɛn.

20 Cu Kuoth wee i̱, "A yiër thiäŋ kɛ
rual le̱e̱yni ti tëk rɛy pi̱i̱ni, kä a ɣɔw tekɛ
diit ti pär wi̱i̱ muɔ̱ɔ̱n rɛy puɔ̱rä nhial." 21 Kä
cu Kuoth le̱y bäpdiitni tin di̱t ni kɛn cu cak
kɛnɛ le̱y diaal tin tëk rɛy pi̱i̱ni, mɔ kɛ cätdɛ,
kɛ diit diaal tin pär, mɔ kɛ cätdɛ. Kä cu
Kuoth ɛ nɛn gɔaaɛ. 22 Kä cuɛ kɛ cu poth
wëë i̱, "Ta̱yɛ kɛ gaat kä diëthɛ rɔ̱ kä thia̱ŋɛ
pi̱ yiëri, kä a diit diëthkɛ rɔ̱ wi̱i̱ muɔ̱ɔ̱n."
23 Kä cuɛ tekɛ thiaŋ kɛnɛ runwaŋ, cuɛ cua̱
cäŋ in dhieecdiɛn.

24 Kä cu Kuoth wee i̱, "A wi̱c muɔ̱ɔ̱n
tekɛ le̱y diaal mɔ kɛ cätdɛ, ɣɔ̱k kɛ muɔɔl
piɛny kɛ le̱y dɔaar mɔ kɛ cätdɛ." Kä cuɛ
cua̱ jɛn. 25 Cu Kuoth le̱y dɔaar diaal cak mɔ
kɛ cätdɛ mi göl, kɛ ɣɔ̱k mɔ kɛ cätdɛ mi göl,
kɛnɛ muɔɔl piɛny mɔ kɛ cätdɛ mi göl. Kä
cu Kuoth ɛ nɛn gɔaaɛ.

26 Cu Kuoth cu wee i̱, "Kuanɛ raan
cak kɛ cätdan, banɛ jɛ cal ni kɛ cätdan,
kä bɛ rɛc yiëri ruac kɛnɛ diit nhial kɛ
ɣɔ̱k kɛ muɔɔl piɛny amäni wi̱c muɔ̱ɔ̱n
kɛɛliwdɛ." 27 Cu Kuoth raan cu cak nikɛ
cätdɛ pa̱ny, kɛ cät Kuɔth puɔ̱nydɛ cuɛ
raan cak nikɛ jɛ. Cuɛ jɛ cak tuut kɛnɛ
ŋuɔ̱t. 28 Kä cuɛ kɛ poth, ji̱o̱kɛ kɛ i̱,
"Ta̱yɛ kɛ gaat kä diëthɛ rɔ̱, kä thia̱ŋɛ
wi̱c muɔ̱ɔ̱n kä ruacɛ jɛ, kä ta̱yɛ kɛ ruec
kɛ rɛc yiëri kɛnɛ diit nhial amäni le̱y
diaal tin jäl wi̱i̱ muɔ̱ɔ̱n." 29 Cu Kuoth cu
wee i̱, "Guɛcɛ jɛ, cä yɛ ka̱m wal wec
muɔ̱ɔ̱n diaal tin kui̱r kɛ kuay, kɛ jiɛn
diaal ti te dɛykiɛn kɛ roŋ, cä kɛ ka̱m yɛ
ala mi̱thkun. 30 Kä cä le̱y diaal kɛ diit
nhial diaal kɛnɛ muɔɔl piɛny, kɛn diaal
tin te wi̱i̱ muɔ̱ɔ̱n, cä kɛ ka̱m juaac diaal
tin tɔ̱ɔ̱c ala mi̱thkiɛn." Kä cuɛ cua̱ jɛn.
31 Täämɛ, cu Kuoth nyinkɛ diaal tëë cɛ
cak cu guic, cuɛ kɛ nɛn gɔwkɛ ɛpuc.

Cuε tekε thiaŋ kεnε runwaŋ, kä cuε cua̱ cäŋ in bäkεliεn.

2 1 Kä cua nhial kεnε piny kε buɔ̱m buɔ̱ɔ̱mkiεn diaal cu thuk inɔ. 2 Kä cu Kuoth la̱tdε in lätdε cu thuk kε bäkεl ni̱ni, kä cuε cu lɔ̱ɔ̱ŋ kε bärɔw ni̱ni kä lät diaal tëë cε la̱t. 3 Inɔ cu Kuoth bärɔw ni̱ni poth kä cuε lεy, kε ɣöö εn cäŋ εmɔ cu Kuoth lɔ̱ɔ̱ŋ kä lät diaal tëë cε la̱t.

4 Mεmε ε jεn tuk nhial kεnε piny mëë kua kε cak.

Wut kεnε ciek rεy kakä E-dεn

Mëë cak Kuoth Nhial ni Kuoth, nhial kεnε piny, 5 kε jεn gua̱a̱th εmɔ thilε wi̱c muɔ̱ɔ̱n wal kiε juaac ti ci ni dɔ̱ny thi̱n, kε ɣöö ŋotdε /ka̱n nhiaal ni jak kä dεm wi̱i̱ muɔ̱ɔ̱n, ε Kuoth Nhial ni Kuoth kä thilε ɣɔw ram mi dee piny pur. 6 Kä nënε jε, cu nyɔc päl piny kä cuε piny but kä cu wi̱c muɔ̱ɔ̱n lua̱a̱ny ni kεεliwdε. 7 Ɛn wa̱nɔ cu Kuoth Nhial ni Kuoth raan cu täth kε tur piεny, kä cuε wum ran ŋök yiëë te̱e̱kä kä cu raan cua̱ ram mi tëk. 8 Kä cu Kuoth Nhial ni Kuoth kak wal pith kä E-dεn lotdä mɔ wëë kä käny ca̱ŋ ɔ. Kä cuε ram indaan in cε täth ka̱n kä cuε jε la̱th rεydε. 9 Kä cu Kuoth Nhial ni Kuoth jiεn diaal tin gɔaa nëndiεn kεnε tin gɔaa mi̱ethdiεn jak kä pith rεy kakä. Kä cuε jiath te̱e̱kä kεnε jiath mi moc naath ŋäc gɔyni kεnε jiäk jak kä pith ni däär kakä bä.

10 Kä cuε tekε kir mi lo̱ny kä E-dεn wacε kak, kä cε rɔ dääk ni kiεr da̱ŋ ŋuaan nhiam E-dεn. 11 Kä cuε ciöt kiεεr in nhiam co̱l i̱ Pii-con, rεεtdε ni rεy cieŋ mi coal i̱ Ä-wi-la, mun dääpä. 12 Kä εn da̱a̱p rööl ε mɔ ε da̱a̱p mi lεy lεy. Kä tëë kε luac mi te ŋuäny mi gɔaa kε guiy ti ca̱a̱r ti biεl biεεl. 13 Kä ciöt kiεεr in rεwdε ε Gii-ɣɔn. Ɛ jεn kir in rεεt ni ro̱l mi coal i̱ Kuc. 14 Kä ciöt kiεεr in diɔ̱ɔ̱kdiεn ε Ti-gε-rith min lo̱ny pi̱kε kui̱ känyä ca̱ŋ rööl A-thi-ri-ya. Kä ciöt kiεεr in jɔakdiεn ε Yu-pε-ree-tidh.

15 Kä cu Kuoth Nhial ni Kuoth raan ka̱n kä cuε jε la̱th rεy kakä E-dεn kε ɣöö bε jε pur kä bε jε yop. 16 Kä cu Kuoth Nhial ni Kuoth jε luek ε bum εlo̱ŋ wëë i̱, “Mi̱thni rεy jiεn kakä diaal ce̱tkε min go̱o̱ri, 17 kä tit ε, /cu mi̱th jiaath in jak raan kä ŋäc mi gɔaa kεnε mi jiäk, kε ɣöö mi wi̱i̱ jε wä cam, kε jεn cäŋ εmɔ bi dhil li̱w.”

18 Kä cu Kuoth Nhial ni Kuoth jε guic εn ɣöö /ci wut εmε dee te kä rɔaadε. Cuε wee i̱, “Bä jε cu ta̱th luääk mi rεwdε mi lot rɔ kε ciaaŋdε.” 19 Kä kε mun piεny cu Kuoth Nhial ni Kuoth le̱y diaal kεnε diit diaal täth, kä cuε kε nöŋ wut kε ɣöö bε ciööt tin ba ben cɔɔl nikε ε wut ben liŋ. Ciööt tëë cu wut kε cɔɔl nikε, cuε cua̱ kεn ciöötkiεn amäni walε. 20 Wut cuε ɣɔ̱k diaal kεnε diit diaal kε le̱y dɔaar diaal ca̱k ciööt ε kur wi̱c. Kä ŋotdε thilε luääk mi mɔ rεw wutdä mi cua jek mi dee rɔ lot kε ciaaŋdε. 21 Kä ε jεn, cu Kuoth Nhial ni Kuoth wut kuer ni̱en mi di̱i̱t. Kä mëë tëë ni̱n, cuε nyi̱etdε kεl guath puɔ̱ɔ̱nydε kä cuε gua̱a̱thdε diεl thi̱n kε ri̱ŋ. 22 Kä cuε nyi̱et εmɔ tääth ni ciek, kä cuε jε nöŋ wut. 23 Kä cu wut cu wee i̱,

“Kitdε, ci mεmε kua̱ ni
cɔa̱a̱ cɔ̱ɔ̱nikä,
kä ε ri̱ŋ ri̱eŋdä.
Ba jε cɔl i̱ Ciek,
kε ɣöö ka̱m kε jε raar
puɔ̱ɔ̱ny Wutdä.”

24 Kε kui̱c εmɔ, bi wut gua̱n kεnε man ba̱ny piny kä ba jε mat kεnε ciekdε, kä bi kεn da̱ŋ rεw cua̱ puɔ̱ny kεl. 25 Kä kεn da̱ŋ rεw tekε juutdä, kä thilε kε pöc.

Kac nath dui̱rä

3 1 Nënε jε, tho̱l ε jεn le̱y mi pεl kε pël mi wän wän rεy le̱e̱yni diaal tin ci Kuoth Nhial ni Kuoth kε cak. Cuε ciek thi̱ec i̱, “A ci Kuoth yε ku jiök i̱, ‘/Cia bi mi̱th rεy jiεn kakä diaal?’ ” 2 Kä cu ciek ε loc i̱, “Dëëkɔ dεy jiεn kakä cam. 3 Kä ci Kuoth ε kulε lar εn ɣöö, /Cuarε mi̱th kε dεy jiaath in te däär kakä, kä /cuarε jε cay guëër, mi wiaa jε cam bia li̱w.” 4 Kä nënε jε, cuε ciek cu jiök i̱, “Kacε jε, /cia dee li̱w, 5 kε ɣöö ŋäc Kuoth ε εn ɣöö mi wiaa jε wä cam, bi wuɔ̱thkun lëp kä bia cu pa̱a̱r kε Kuoth kε ŋäcdun kε gɔy kεnε jiäk.” 6 Inɔ, mëë ci ciek jiath car εn ɣöö ε mi dee rɔ lot kε mi̱eth, kεnε ɣöö gɔaa nëndε, kä di̱t lɔcdε kε jε kε ɣöö ε mi dee pël ran jak kä ro̱ŋ, cuε rɔ puɔ̱t dɔw jiaath εmɔ kä cuε jε cam, kä cuε gua̱n cieŋdε moc bä. 7 Kä cu kεn diaal wuɔ̱thkiεn rɔ̱ lεp, kä cukε ta̱a̱ juutädiεn cu mir, kä cukε ji̱th jiaath ŋɔa̱a̱p tak ni bieyni, kä cukε rɔ̱ kuäth kε kε.

8 Kä mëë jäl Kuoth Nhial ni Kuoth rεy kakä kε nyaŋ thiaŋ, cu wut kεnε ciekdε ja̱lε liŋ, kä cukε rɔ̱ wä tε̱ε̱ rεy kakä. 9 Cu Kuoth Nhial ni Kuoth wut cu cɔl i̱, “Ji̱n a ni kä?” 10 Cu wut jε loc i̱, “Cä ja̱lu liŋ rεy kakä, kä cua̱ cu dual kε ɣöö thil ɣä kuum, cua rɔ cu tε̱ε̱.” 11 Mëë ci Kuoth mɔmɔ liŋ, cuε wut cu thi̱ec i̱, “Ɛŋa mi lär jε ji̱ εn ɣöö thil ji̱ kuum? A ci ku mi̱th jiaath ëë cä ji̱

luek thin?" 12 Cu wut jɛ loc i, "Ɛn ciek ëë
ci kam ɣä i bakɔ te kɛɛl, cɛ ɣä kam dɔw
jiaath ɛmɔ, kä cua jɛ cu cam." 13 Kä ɛn
wanɔ cu Kuoth Nhial ni Kuoth ciek thiec
i, "Ɛ leey ŋu ɛnɛ ci lɛl ɛ!" Cu ciek ɛ loc
i, "Ci thɔl ɣä mët mithdɛ."

Ŋuɔk kuɔth kɛ lukdɛ

14 Cu Kuoth Nhial ni Kuoth thɔl ku
jiök i,
"Ca ji bit ɛlɔŋ rɛy ɣɔɔk diaal
kɛnɛ ley dɔaar diaal
kɛ ɣöö ci mɛmɛ lat.
Kɛ kui ɛmɔ, bi jal kɛ bapdu,
kä bia cami ni tur piɛny
kɛ nin teekädu diaal.
15 Bä kamdun yɛnɛ ciek moc kɛ tɛr,
amäni kam ganku kɛnɛ gaatkɛ.
Ba wicdu kuɛm ɛ kɛn,
kä bi ŋul ciokdiɛn kac."
16 Kä cuɛ ciek jiök i,
"Yän bä lul lɔaacdu rep
päthni ruetädu.
Kä bi dap kɛ dap mi bɛc bɛc
mi ŋëp lɔcdu thin,
kä cäŋ tëë nɔ, bi lɔcdu ŋot
nikɛ dit,
kɛ gör cɔaadu,
kä bɛ ji ruac."
17 Kä cuɛ A-dam jiök i,
"Ba mun bit kɛ kuidu,
kɛ ɣöö ci ruac ciekdu liŋ.
Kä ci jiath ëë cä ji luek
kɛ jɛ cam.
Kɛ nin teekädu diaal
bi mith muun kɛ cuɔc läätdä
mi bum ɛ tet.
18 Kä wic muɔɔn bi dony ni kuiy
thin kɛ kuidu,
kä nɛn ɛ, bi miethdu
a juaac dɔaar.
19 Bi miethdu jek ɛ ni mi ci leth
nhiamdu gith,
amäni mi wii wä loc muun,
kɛ ɣöö bii raar thin.
Ɛ jin tur piɛny,
kä bi loc niɛ tuur."
20 Cu wut ciöt ciekdɛ cɔl i Iib, kɛ ɣöö
ɛ man nɛɛni diaal. 21 Kä cu Kuoth Nhial
ni Kuoth A-dam kɛnɛ ciekdɛ lät kä bieyni
duali, kä cuɛ kɛ kuäth kɛ kɛ.

Tuk A-dam kɛnɛ Iib raar rɛy Kakä E-dɛn

22 Ɛn guäth ɛmɔ cu Kuoth Nhial ni
Kuoth cu wee i, "Tääme, nënɛ jɛ, ci raan
cu cetkɛ ram kɛl kä kɔn, ŋäcɛ mi gɔaa kɛnɛ
mi jiääk. Bɛ te idi mi wä raam ɔ wä mith
kä jiath teekä kä bɛ cu tëk kɛ tëk mi
doraar!" 23 Ɛ jɛn cuɛ raan cu tuɔk raar rɛy
kakä E-dɛn kɛ ɣöö bɛ mun ëë tathkɛ jɛ
thin wä pur. 24 Ɛ jɛn cuɛ wut tuɔk raar rɛy
kakä E-dɛn. Cuɛ puɔny mi cetkɛ puɔny
jääkä Kuɔth kɛnɛ mut mi rit rɔ kuicni
diaal, lath kui känyä caŋ kakä E-dɛn,
gaŋkɛ duɔɔp jiaath teekä.

The Holy Bible in NUER
published as
Ruac Kuɔth
In Rɛl Rɔ
A common language translation
ɛ luɔc mi pay tuɔɔk

Published by
The Bible Society of the Sudan
P.O. Box 532
KHARTOUM, Sudan

ISBN 9966-40-836-3
NUER BIBLE CL053P
BSS-UBS 24M 1999